

УДК 634.23: 631.52

Шубенко Л.А., к. с.-г. н., доцент кафедри генетики, селекції і насінництва
сільськогосподарських культур
Білоцерківський національний аграрний університет
E-mail : Shubenko.L@ukr.net

ВПЛИВ УРОЖАЙНОСТІ ЧЕРЕШНІ НА ЛАТЕРАЛЬНИЙ РІСТ ДЕРЕВА

Одним із основних показників ростових процесів дерева є приріст діаметра штамбу, який чітко відображає активність латерального росту.

Метою дослідження було встановити вплив фактора урожайності на активність латерального росту дерев черешні різних строків досягання. Дослідження проводились у 6-8-річному насадженні черешні ранньо-, середньо- і пізньостиглих сортів.

В результаті трьохрічних спостережень за ростом дерев черешні у товщину приріст діаметра штамбу знаходився у оберненій залежності від рівня навантаження урожаєм.

Плодові насадження на сьомий рік вирощування характеризувалися високою урожайністю, що в свою чергу вплинуло на зменшення латерального росту дерев черешні. Висока урожайність спостерігалася у сортів Дар Млієва і Зоряна (к), у дерев яких приріст діаметра штамбу був незначним (0,25 см). Урожайність сорту Мліївська жовта була значно нижчою, що супроводжувалося більш активним потовщенням штамбу – на 0,76 см.

Загалом, у середньому за три роки найбільш сильне потовщення штаблів дерев ранньостиглих сортів черешні відмічено для сорту Мліївська жовта, у інших сортів він був значно слабший.

Порівняно із деревами ранньостиглих сортів дерева середньостиглих більш активним приростом діаметра штамбу характеризувалися на сьомий рік зростання. Найбільший приріст відмічено у дерев середньорослого сорту Альонушка, який до того ж мав низький рівень навантаження урожаєм.

Підвищена урожайність дерев також спричинила зменшення латерального росту штамбу дерев середньостиглих сортів черешні. Високою була урожайність контрольного сорту Меотіда, але приріст діаметра штамбу дерев найменшим. Найбільше потовщення діаметра штамбу відбулося для сорту Альонушка – 0,6 см, до того ж урожайність даного сорту була низькою, що, очевидно і сприяло росту непродуктивної деревини. В результаті досліджень найбільш сильний ріст штаблів дерев середньостиглих сортів черешні у товщину відмічений для сорту Альонушка, а найменший – для сорту Аборигенка.

В групі пізньостиглих сортів активніше потовщення штамбу отримане для сильнорослого сорту Амазонка, це й закономірно, бо дерева інших досліджуваних пізньостиглих сортів слаборослі.

Найбільше навантаження урожаєм на одиницю площі поперечного перерізу штамбу зафіксовано для сорту Донецький угольок, найменше – для сорту Дрогана жовта.

Отже, величина приросту діаметра штамбу знаходилася в оберненій залежності від навантаження дерев урожаєм дерев черешні ($r = -0,77 + 0,07$).